

Fakulta umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem / Faculty of Art and Design University of Jan Evangelista Purkyně Ústí nad Labem
Galerie Emila Filly v Ústí nad Labem / Emil Filla Gallery Ústí nad Labem
Lidé výtvarnému umění – výtvarné umění lidem, o. p. s. Ústí nad Labem

Let Us be Us ...

úsměv jako forma protestu / a smile as a form of protest

4. února – 13. března 2009

Galerie Emila Filly v Ústí nad Labem, Velká Hradební 19 (III. patro Domu kultury města Ústí nad Labem).

February 4 – March 13, 2009

Emil Filla Gallery Ústí nad Labem, Velká Hradební 19
(3rd floor of City House of Culture).

Kurátoři projektu / Curators: Michal Koleček & Zdena Kolečková

Participující umělci / Participating Artists:

Dan Acostioaei (RO), Elżbieta Jabłońska (PL), Tellervo Kalleinen & Oliver Kochta-Kalleinen, Kamera skura (CZ), Krištof Kintera (CZ), Marek Kvetán (SK), Adrian Paci (AL)

Otevírací hodiny Galerie Emila Filly: Út – Pá 10 – 13 hodin, 14 – 18 hodin, So 10 – 14 hodin. Každou středu volný vstup.

Opening hours of the Emil Filla Gallery: Tue – Fri 10 a.m. – 1 p.m., 2 p.m. – 6 p.m., Sat 10 a.m. – 2 p.m.
Every Wednesday free admission.

Fakulta umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem / Faculty of Art and Design University of Jan Evangelista Purkyně Ústí nad Labem, Pasteurova 9, 400 01 Ústí nad Labem, www.fud.ujep.cz, Tel./Phone: + 420 475 285 131.

Galerie Emila Filly v Ústí nad Labem / Emil Filla Gallery Ústí nad Labem, Velká Hradební 19, 400 01 Ústí nad Labem, www.gef.cz, Tel./Phone: + 420 475 211 830 .

Fakulta umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem pořádá výstavu Let Us be Us jako součást mezinárodního výzkumného a výstavního projektu Land of Human Rights. Organizátory projektu Land of Human Rights jsou < rotor > association for contemporary art/ Graz, University of J. E. Purkyně/ Ústí nad Labem, riesa efau | Motorenhalle/ Dresden, Trafó Gallery/ Budapest, Galerija Škuc/ Ljubljana, g - mk | galerija miroslav kraljević/ Zagreb.

The exhibition Let Us be Us is organized by Faculty of Art and Design University of Jan Evangelista Purkyně Ústí nad Labem as a part of Land of Human Rights project. Land of Human Rights is a project by < rotor > association for contemporary art/ Graz, University of J. E. Purkyně/ Ústí nad Labem, riesa efau | Motorenhalle/ Dresden, Trafó Gallery/ Budapest, Galerija Škuc/ Ljubljana, g - mk | galerija miroslav kraljević/ Zagreb.

Projekt Land of Human Rights je pořádán s podporou programu Evropské unie Kultura.

Project Land of Human Rights is supported by the Culture Programme of the European Union.

Podrobné informace o projektu Land of Human Rights naleznete na: www.fud.ujep.cz;
www.landofhumanrights.eu
For detailed informations concerning Land of Human Rights see at: www.fud.ujep.cz ;
www.landofhumanrights.eu

Autorem loga projektu Land of Human Rights je Šejla Kamerić.
Logo of Land of Human Rights project was designed by Šejla Kamerić.

Realizaci projektu Land of Human Rights v České republice dále podpořili Ministerstvo kultury České republiky, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky a město Ústí nad Labem.

The realization of Land of Human Rights project is in Czech Republic supported by the Ministry of Culture of the Czech Republic, the Ministry of Education, Youth and Sports of the Czech Republic and the City of Ústí nad Labem.

Kurátorský koncept výstavy **Let Us be Us** se snaží rezonovat s životní situací jedinců obývajících lokality zužované tíživými sociálními a ekonomickými problémy. Pokouší se zaznamenat pocity, které tento nezřídka traumatizující stav doprovázejí, ale hlavně se koncentruje na nabídku úlevné reakce, která může přispět k pozitivnímu vnímání okolního světa. Katalyzátorem těchto posunů se v tomto případě stává nadsázka, ironický odstup, ale hlavně humor či – chcete-li – legrace.

V konkrétní rovině tento proces reaguje na lokální milieu Severočeského regionu, který na přelomu 19. a 20. století patřil k prosperujícím oblastem Rakousko-Uherska a později i Československa. Po 2. světové válce však byl postižen rozsáhlou industriální exploatací „sovětského typu“ a následnou ekologickou katastrofou 80. let 20. století. Rozsáhlé společenské změny 90. let a hospodářská recese zastaralých průmyslových odvětví vedly k lokálnímu, postupně se prohlubujícímu ekonomickému propadu, a fatálním společenským důsledkům. Vysoké procento nezaměstnanosti, nejnižší průměrné mzdy, které souvisejí s alarmující nevdělaností, zde generují další ostré tenze. Polovičatá politická řešení, snažící se nastartovat elementární modely vzájemného soužití, tyto aspekty ještě umocňovala a sekundárně přispěla ke vzniku početných sociálních ghett. V letošním roce jsou zmíněné problémy dále eskalovány obecnou ekonomickou krizí.

Výstava v prostorách Galerie Emila Filly se nesnaží, na rozdíl od předešlých projektů uskutečněných zde v rámci výzkumného a výstavního projektu Land of Human Rights, přispět ke konkrétnímu řešení palčivých problémů, ani je popisně analyzovat. S vědomím stěží realizovatelných systémových kroků se alespoň obrací a vztahuje k možnostem „momentu vytržení“ z pouhého „přežívání“ většiny obyvatel této oblasti. Výstavní koncept se snaží o provokaci jejich reakce či participace, jakéhokoliv gesta. Pro tuto výstavu byla vybrána díla, která v sobě zahrnují ambivalenci tíživého východiska a pozitivního, až úsměvného vyznění.

Finsko-německá autorská dvojice **Telervo Kaleinen & Oliver Kochta-Kaleinen** vytváří působivé, sociálně orientované projekty na pomezí výtvarného umění, hudby, literatury a street-workingu. Ve vybrané lokalitě vždy vyhledává skupinu umělců (textaře, hudebníky, sbormistry), kteří jim napomohou v záznamu litaní nespokojených obyvatel. Tato trápení, obecně palčivé problémy či prosté projevy nespokojenosti, jsou zaznamenána na iniciačním společném setkání (pod příslibem příjemné diskuse i pohoštění), posléze přebásněna do jednoduchého repetativu, který je následně převeden do prostého hudebního motivu, a ten potom upraven do sborové podoby. Původní komunita odvážlivců se v danou chvíli znovu sejde, aby prostudovala a nazpívala hudební materiál. Kverulanti se stávají zpěváky dočasného sboru (Complaints Choir Worldwide), jenž připraví veřejné vystoupení, natočené a zaznamenané na DVD.

Participatorní uměleckou strategií, tedy postupy, které spočívají ve vytváření určité situace, se zabývá i polská umělkyně a fotografka **Elżbieta Jabłońska**. V uplynulých letech se mimo jiné proslavila autorským gestem, v jehož rámci na Pražském bienále, kam byla kurátory této přehlídky řádně pozvána, nabízela svou pomoc s instalací uměleckých děl ostatních účastníků (Helping, 2005). V polské galerii Arsenal Bialystok zase vystavila sérii nákupních tašek, do nichž přichozí návštěvníci donášeli hračky a další dárky, které byly po skončení výstavy darovány dětem z dětského domova (Merry Christmas, 2005). Pro Galerii Emila Filly připravila expozici snímků odtoků kuchyňských dřezů, v nichž zachytila překvapivě estetické zbytky jídel referující k opulentním hostinám všední evropské reality (Leftovers, 2007).

Adrian Paci je světově proslulým představitelem současné umělecké scény. Tento původem Albáncem žije a pracuje v italském Miláně. Mimo jiné participoval na uplynulém ročníku Benátského bienále. Absurdní rovina bezvýhodné situace, kterou se Paci zabývá, mnohdy hraničí se skepsí, s humorem i totální (fatální) melancholií. Na výstavě představí videosnímek (Nobody is romantic anymore, 2008), v němž se současný umělec snaží dostat romantickým představám o pozici umělce, ukotveným kdesi v 19. století. Ve druhé práci (Piktori, 2002) zprostředkovává kontext soudobé Albánie reflektující období po pádu komunistického režimu. Hrdinou tohoto snímku je malíř, který se v improvizovaném ateliéru – vedle vytváření zátiší a kopií mistrovských děl – zabývá též paděláním víz, rodných a úmrtních listů.

Krištof Kintera patří k nejvýraznějším představitelům současné české scény. Je velmi úspěšný i v širším střeoevropském kontextu a Českou republiku reprezentoval na důležitých evropských a světových přehlídkách umění. Jeho tvorba je charakteristická stoickým odstupem, humorným nadhledem i velmi kritickým podtónem. Vytváří prostorové ambientní projekty reagující na konkrétní témata i nenápadné intervence do sociálního (mimogalerijního) prostoru. Výstavu Let Us be Us doplní o sérii objektů (Make Work not Sport, 2005) reflektujících postavení sportu a kult sportovních celebrit v současné globalizované společnosti.

Marek Kvetán pozitivním postojem „nerespektuje“ státní hranice mezi Českou republikou a Slovenskem a následovánímhodným způsobem „migruje“ mezi Prahou, Brnem a Bratislavou. Na přelomu uplynulého a letošního roku získal Cenu 333, věnovanou mladším výtvarníkům a udílenou Národní galerií ve spolupráci s ČEZ. Na

této výstavě participuje prostorovými instalacemi vyrůstajícími z každodenní česko-slovenské reality – ať už se jedná o běžná průmyslová svítidla ozdobená tradičními, křišťálovými ověskami, která mimo jiné upomínají na tíživou současnost českého sklářství (Reflektor), či o ready-made v podobě umělohmotné nádoby naplněné bižutérií zakoupenou za částku, která odpovídá výši minimální české mzdy (294,551 EUR).

Autorské seskupení **Kamera skura** náleží k okruhu umělců aktivních v sociálně vykořeněném prostředí slezské Ostravy. Příbuzné ekonomické podmínky generují syrovou naléhavost uměleckého gesta, charakteristickou i pro tvůrce severočeského regionu. Kamera skura představuje v rámci výstavy Let Us be Us prostorový kineticko-světelný objekt (Kamera skura, 2008), který je radikální, úzkostně existenciální i nepokrytě zábavnou glosou prapodivné skutečnosti. Tu reprezentuje parafráze důvěrně známého kolotoče s líbeznými labutěmi, které elegantně víří prostorem galerie, avšak se schlíplými, poněkud povadlými, k zemi sehnutými krky.

Rumunský umělec **Dan Acostioaei** boří mýty o hierarchickém uspořádání lokálních societ ve vztahu periférie – centrum. Žije a pracuje ve městě Iasi a po dobu uplynulé dekády se přičinil o kontextualizaci současného rumunského umění. Vytrhává zajímavé momenty současné reality a zasazuje je do pozměněného rámce, aby nadále vytvářely jinou, fragmentárně působící, oproti původní realitě ještě účinnější dimenzi. Vyjadřuje se prostřednictvím vyplottrovaných plošných či lineárních kresebných motivů, fotografií a videí. Pro Galerii Emila Filly připravil projekt představující sebeironizující rovinu střetu tradičních evropských hodnot s postkomunistickou realitou, transformovaný do podoby požehnání výstavě a výstavnímu prostoru galerie, které bude celebrováno knězem.

Snahou kurátorů této výstavy je vyvolání úsměvu na tvářích příchozích, který zahrnuje i nepříjemné mrazení v zádech a možnost utvoření potřebného odstupu od všední reality. Humor přítomný ve vystavených souborech je obecně sdělný a účinný napříč celým spektrem návštěvníků. Stejně srozumitelné je však i „kafkovské“ zatrnutí z reflektované situace. Ve snaze po navázání vzájemné komunikace s netradičními konzumenty současného umění jsou představovaná díla figurativní, z velké míry figurální. Autoři přizvaní k této akci rovněž organizují množství doprovodných akcí orientovaných na různé skupiny obyvatel, nejen tradiční návštěvníky kulturních akcí (billboardy, novinové kampaně, workshopy, koncert).